

POLSPAR – Polskie Stowarzyszenie Pomiarów, Automatyki i Robotyki

POLSPAR prezentujemy w dwóch perspektywach. Przedstawiamy unikalne i bardzo cenne materiały historyczne zgromadzone przez prof. Tadeusza Puchałkę o genezie Stowarzyszenia oraz okres współczesny – widziany oczami obecnych uczestników działania organizacji.

Truizmem jest stwierdzenie, iż metrologia, automatyka i robotyka są bardzo ważnymi dziedzinami nauki i techniki oraz obszarami intensywnych badań i aplikacji, stanowiąc w dużej mierze o aktualnym dynamicznym rozwoju technologicznym i cywilizacyjnym. Wszakże, o ile rodowód miernictwa, i w ślad za tym metrologii, jest bardzo dawnej daty, to automatyka, a w jeszcze większej mierze robotyka, pojawiły się jako samodzielne dyscypliny dopiero w drugiej połowie poprzedniego stulecia; odpowiednio w latach pięćdziesiątych i siedemdziesiątych.

Naturalną kolejną rzeczą ujawniła się konieczność ujęcia w ramy organizacyjne, zarówno w sferze badawczej, jak i edukacyjnej, dalszego rozwoju wspomnianych dziedzin. Na arenie międzynarodowej powstały odpowiednio – Międzynarodowa Konfederacja Pomiarów IMEKO (International Measurement Confederation), Międzynarodowa Federacja Automatyki IFAC (International Federation of Automatic Control), Międzynarodowa Federacja Robotyki IFR (International Federation of Robotics). W poszczególnych krajach utworzone zostały, tak w pionie naukowym jak i technicznym, instytucje i ciała kolegialne, których głównym zadaniem była właściwa koordynacja działań w nowo wyłaniających się obszarach nauki, edukacji i techniki. Tym nurtem potoczyły się również sprawy w Polsce.

Historia

1. Polski Komitet Pomiarów i Automatyki

Jedynymi zakładami przemysłowymi, mającymi przed wojną zorganizowaną służbę nadzoru i konserwacji aparatury pomiarowo-regulacyjnej były Państwowe Fabryki Związków Azotowych w Chorzowie (od 1920 r.) i w Mościcach (od 1953 r.). W latach pięćdziesiątych wyposażono dalsze zakłady, głównie przemysłu chemicznego, w układy automatycznej kontroli i regulacji.

W ramach Stowarzyszenia Inżynierów Mechaników Polskich SIMP powstaje Sekcja Metrologii i Mechaniki Precyzyjnej, która swoją działalnością objęła również problematykę automatyki; sekcji przewodniczył Jan Obalski. Zeszyt 11/52 „Przeglądu Technicznego” poświęcony był mechanice precyzyjnej i automatyce.

Zawarto w nim m.in. omówienie aparatury automatyki hydraulicznej firmy ASKANIA, w którą wyposażone były niektóre zakłady przemysłowe.

W lipcu 1955 r. staraniem wspomnianej wyżej sekcji ukazał się pierwszy numer miesięcznika „Pomiary Automatyka Kontrola”, wydawanego przez Wydawnictwa Czasopism Technicznych NOT.

Dalszy dynamiczny rozwój automatyki ujawnił konieczność powołania do życia organizacji o charakterze kolegialnym, skupiającej przedstawicieli nauki i techniki, najbardziej zainteresowanych rozwojem automatyki. Z inicjatywy kilku stowarzyszeń naukowo-technicznych NOT, w porozumieniu z PAN, doprowadzono w 1957 r. do utworzenia w ramach NOT Polskiego Komitetu Automatyki PKA. Statut zatwierdziło plenarne zebranie Komitetu. W skład Komitetu weszło 37 osób, z których 25 zaproszonych zostało przez Zarząd Główny NOT w porozumieniu z PAN, zaś 12 zostało dokooptowanych przez sam Komitet. Dodać należy, że większość komitetu stanowili profesorowie wyższych uczelni technicznych. Kadencja trwała trzy lata. W ramach Komitetu pracowały sekcje stałe i zespoły doraźne. W 1958 r. rozpoczęły działalność sekcje, z których najaktywniejsza była Sekcja Zastosowań Technicznych Automatyki. Rozszerzający się zakres działalności PKA ujawnił potrzebę utworzenia w jego ramach Sekcji Pomiarów Przemysłowych. Jej powstanie uchwalono w kwietniu 1959 r. Dalsza pogłębiania analiza sytuacji doprowadziła Zarząd Główny NOT do konkluzji, że konieczne staje się rozszerzenie zakresu działalności PKA o problematykę pomiarów. Decyzja w tej mierze zapadła w grudniu 1959 r. Opracowano projekt regulaminu Polskiego Komitetu Pomiarów i Automatyki PKP i A. Przewidywało, że w skład PKP i A wejdzie 30 delegatów stowarzyszeń naukowo-technicznych oraz zaproszeni do udziału w pracach Komitetu specjaliści. W dniu 29 lutego 1960 r. odbyło się, pod przewodnictwem Stefana Lebsona, zebranie konstytucyjne PKP i A, które zatwierdziło regulamin Komitetu. Do składu Komitetu zaproszono 20 wybitnych specjalistów z dziedziny automatyki i pomiarów. Struktura PKP i A obejmowała dwa Podkomitety – Automatyki oraz Pomiarów, w ramach których istniały liczne sekcje. W pierwszym z nich funkcjono-

wały sekcje Zagadnień Technicznych Automatyki, Zagadnień Ekonomicznych i Socjalnych, Teorii, Informacji, Propagandy i Wydawnictw, w drugim natomiast sekcje nosiły nazwy – Metrologii i Mechaniki Precyzyjnej, Współpracy z Centralną Komisją Pomiarów SEP, Organizacji Kontroli, Informacji i Wydawnictw (wspólna z Podkomitetem Automatyki), Terminologii i Słownictwa, Współpracy z IMEKO, Statystycznej Kontroli Jakości oraz Pomiarów Elektrycznych.

W latach 1960–1982 miało miejsce pięć konferencji PKP i A. Jego prezesami w kolejnych kadencjach byli: Tadeusz Żarnecki (1960–1963), Henryk Trebert (1963–1966), Jan Kożuchowski (1967–1970), Tadeusz Podgórski (1970–1977, 1977–1982).

W 1982 r. PKP i A przekształcił się w Polski Komitet Naukowo-Techniczny NOT ds. Pomiarów i Automatyki (PKN-T NOT ds. P i A). Jego prezesem w kadencji 1982–1987 był w dalszym ciągu Tadeusz Podgórski.

Praca obu Komitetów koncentrowała się głównie w Podkomitetach Pomiarów i Automatyki, i ich sekcjach, których nazwy i obszary działania ewoluowały zgodnie z potrzebami. Pomyślnie rozwijała się również praca w ważnych naukowo-technicznych ośrodkach kraju, w których powstawały oddziały wspomnianych Komitetów, działające jako Komitety Naukowo-Techniczne

ds. Pomiarów i Automatyki w ramach Rad Oddziałów Wojewódzkich NOT.

Wśród ważnych dokonań PKP i A oraz PKN-T NOT ds. P i A poczesne miejsce zajmuje sprawowanie merytorycznego patronatu nad głównymi imprezami naukowymi w obszarach automatyki i metrologii – Krajowymi Konferencjami Automatyki (od III do IX), mającymi miejsce w latach 1964, 1967, 1971, 1974, 1977, 1980, 1985 i Krajowymi Konferencjami Metrologii, poczynając od pierwszej, które kolejno odbyły się w latach 1960, 1963, 1966, 1969, 1972, 1979, 1986. Istotny wkład wniosły również oba Komitety w proces przygotowania i wstępną selekcję referatów zgłoszonych przez polskich autorów na kongresy IFAC (1960, 1963, 1966, 1969) i kongresy IMEKO (1961–1985), organizowane co trzy lata. Również PKP i A intensywnie łączył się w prace przygotowawcze do kongresów – IV Kongresu IMEKO (Warszawa, 1967) oraz IFAC (Warszawa, 1969).

Pracami Podkomitetów Automatyki i Pomiarów w ramach obu Komitetów kierowali okresie 1960–1987: Podkomitet Automatyki – Jan Kożuchowski (1960–1966), Henryk Górecki (1967–1982), Henryk Leśkiewicz (1982–1987); Podkomitet Pomiarów – Eugeniusz Wolniewicz (1960–1963), Jan Obalski (1963–1966), Witold Gundlach (1967–1970), Władysław Keller (1970–1977), Andrzej Słowiński (1977–1982), Jan Bek (1982–1987).

Wagę czasopisma „Pomiary Automatyka Kontrola”, stanowiącego w okresie 1959–1960 organ wydawniczy PKA i Sekcji Metrologii i Mechaniki Precyzyjnej SIMP, a po przekształceniu PKA w PKP i A wyłącznie organ PKP i A, podkreśla fakt, iż jego naczelni redaktorzy zawsze wchodziłi do prezydium Komitetu; funkcję tę pełnili kolejno Jan Obalski (do 1968 r.) i Czesław Bełkowski (1969–1988).

Do najważniejszych osiągnięć PKP i A oraz PKN-T NOT ds. P i A w okresie 1960–1987 należy zaliczyć bardzo aktywny ich udział w pracach IFAC i IMEKO.

Komitety te były narodowymi członkami NMO (National Member Organisation) od początku (w przypadku IFAC) lub niemal od początku (IMEKO) istnienia tych międzynarodowych organizacji. Przedstawiciele Polski pełnili w nich wiele znaczących funkcji, z których najbardziej spektakularną była prezydentura IFAC, sprawowana przez Pawła J. Nowackiego w okresie 1966–1969. Wiele osób, z rekomendacji Komitetów, pełniło funkcje w określonych ciałach kolegialnych IFAC i IMEKO (np. Councils) oraz przewodniczących członków odpowiednich Komitetów Technicznych. Żywe było również uczestnictwo, także autorskie, członków Komitetów w pracach Kongresów obu organizacji.

W 1986 r. powstała Międzynarodowa Federacja Robotyki IFR, której członkiem założycielem była Polska. Polski Komitet Naukowo-Techniczny NOT ds. Pomiarów i Automatyki od początku stał się członkiem narodowym (NMO) IFR.

2. Polski Komitet Naukowo-Techniczny NOT ds. Pomiarów, Automatyki i Robotyki PKPA i R

W styczniu 1988 r., zgodnie z postanowieniem Zarządu Głównego NOT, PKN-T NOT ds. P i A przyjął nazwę **Polski Komitet Naukowo-Techniczny NOT ds. Pomiarów, Automatyki i Robotyki**. Jego prezesem w okresie 1988–1991 w dalszym ciągu pozostawał Tadeusz Podgórski.

Po trzech miesiącach, w kwietniu 1988 r., utworzony został w ramach PKPA i R trzeci Podkomitet – **Podkomitet Robotyki**, który w czerwcu tegoż roku wybrał swoje władze; na czele Podkomitetu stanął Adam Morecki. W ramach Podkomitetu powołano cztery sekcje – Podstaw Teoretycznych Robotyki, Środków Technicznych Robotyki, Zastosowań Robotyki oraz Kształcenia w Zakresie Robotyki.

W latach 1985, 1988, 1990 miały miejsce trzy Krajowe Konferencje Robotyki KKR, które zainicjowało wrocławskie środowisko naukowe z Jerzym Jaroniem na czele. Członkowie PKPA i R wnieśli znaczący wkład w ich merytoryczny przebieg, szczególnie drugiej i trzeciej KKR.

Pozostałe Podkomitety (Automatyki i Robotyki), pracując pod tym samym kierownictwem, prowadziły ożywioną pracę, zarówno w zakresie plenarnym, jak i sekcijnym. Odnotować tutaj należy m.in. patronat nad kolejnymi Krajowymi Konferencjami Automatyki (1988, 1991).

Pracą redakcji „Pomiary Automatyka Kontrola”, po śmierci Czesława Bełkowskiego, kierował Jan Bek (od 1988 r.).



3. Powstanie i pierwszy okres działalności Polskiego Stowarzyszenia Pomiarów, Automatyki i Robotyki POLSPAR

W dniu 10 maja 1991 r. uchwałą Nr 15 Walne Zgromadzenie Delegatów Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych SNT postanowiło zlikwidować Polski Komitet Naukowo-Techniczny NOT ds. Pomiarów, Automatyki

i Robotyki, udzielając pomocy w utworzeniu przez ten Komitet towarzystwa lub stowarzyszenia naukowo-technicznego, obejmującego swoją działalnością zagadnienia, którymi dotychczas zajmował się komitet. Polskie Stowarzyszenie Pomiarów, Automatyki i Robotyki **POLSPAR**, powołane przez grupę założycielską, zarejestrowane zostało przez Sąd Wojewódzki w Warszawie w dniu 12 grudnia 1991 r.

Pierwsze Walne Zgromadzenie miało miejsce w dniu 16 marca 1992 r. Powołano wówczas trzy komitety stowarzyszenia – Komitet Pomiarów, Komitet Automatyki i Komitet Robotyki. Odbłyły się również częściowe wybory do Zarządu Stowarzyszenia, a także jego prezesa. Ostatecznie Zarząd i Komisja Rewizyjna ukształtowane zostały w trakcie Walnego Zgromadzenia w dniu 16 października 1992 r. Prezesem Stowarzyszenia POLSPAR został wybrany Jan Bek, zaś funkcje przewodniczących komitetów objęli: Komitetu Pomiarów – Adam Fiok, Komitetu Automatyki – Józef Lisowski, Komitetu Robotyki – Adam Morecki. Zarząd w całości liczył 15 osób. Struktura sekcyjna komitetów była analogiczna do tej, jaka funkcjonowała w obrębie właściwych Podkomitetów PKPA i R. W programie działalności wyraźnie akcentowano, iż POLSPAR jest i pragnie nadal być kontynuatorem PKP i A oraz PKPA i R.

Główne cele Polskiego Stowarzyszenia Pomiarów, Automatyki i Robotyki POLSPAR sformułowane zostały w § 12 jego statutu.

W dniu 24 kwietnia 1992 r. Walne Zgromadzenie Delegatów NT podjęło uchwałę w sprawie przyjęcia POLSPAR do Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych FSNT, zaś w listopadzie 1993 r. to samo gremium zdecydowało, również w drodze uchwały, przekazać POLSPAR prawa członkowskie w IFAC, IFR, IMEKO, o czym Zarząd Główny powiadomił owe organizacje w lutym 1994 r.

W okresie 1992–1997 POLSPAR patronował krajowym konferencjom – XII Krajowej Konferencji Automatyki (1994 r.) i VIII Krajowej Konferencji Metrologii (1995 r.). Ponadto w latach 1993 i 1996 miały miejsce IV i V Krajowe Konferencje Robotyki.

Wszystkie komitety podjęły się na forum krajowym działalność w ramach swych sekcji i zespołów, zaś Komitety Pomiarów i Robotyki zaznaczyły wyraźnie swą obecność na forum międzynarodowym. Przewodniczącymi w kolejnych kadencjach Komitetów Pomiarów i Robotyki pozostawały w omawianym okresie te same osoby, odpowiednio Adam Fiok i Adam Morecki, od 1997 r. przewodniczącym Komitetu Automatyki był Ryszard Rojek.

Funkcję redaktora naczelnego miesięcznika „Pomiary Automatyka Kontrola” do 1997 r. pełnił Jan Bek.

Stan obecny (do 1999 r.)

1. Członkowie, struktura, władze

Aktualnie (w połowie 1999 r.) POLSPAR liczy ponad 200 członków zwyczajnych i kilku członków wspierających. W ostatnim okresie zauważalna jest tendencja poważnego wzrostu ilościowego Stowarzyszenia, zwłaszcza w grupie członków zwyczajnych.

Stowarzyszenie działa przez trzy swoje komitety – Komitet Pomiarów, Komitet Automatyki i Komitet Robotyki. W ramach komitetów funkcjonują sekcje,

których nazwy i problemy obszarowe zainteresowań dostosowywane są do aktualnych potrzeb wynikających z rozwoju określonych dziedzin nauki i techniki, związanych z poszczególnymi komitetami. Bieżąco prowadzone są w obrębie komitetów prace studialne w tym zakresie.

W dniu 12 maja 1998 r. Walne Zgromadzenie Delegatów POLSPAR wybrało, zgodnie ze statutem, prezesa Stowarzyszenia i pozostałych 14 członków Zarządu. W wyniku dokonanej elekcji prezesem POLSPAR w kadencji 1998–2001 został Tadeusz Puchałka. Prezydium Zarządu ukonstytuowało się następująco: Tadeusz Puchałka (prezes Stowarzyszenia), wiceprezesa – Adam Fiok (jednocześnie przewodniczący Komitetu Pomiarów), Adam Morecki (jednocześnie przewodniczący Komitetu Robotyki) i Ryszard Rojek (jednocześnie przewodniczący Komitetu Automatyki), Andrzej Królikowski (sekretarz Stowarzyszenia), Andrzej Kasiński (skarbnik Stowarzyszenia). Komisję Rewizyjną wybrano w składzie: Jan Chajda, Krystyna Kostyrko, Tadeusz Missala, Andrzej Wira.

2. POLSPAR – członek międzynarodowych i krajowej organizacji

IFAC – International Federation of Automatic Control. Powołana do życia we wrześniu 1957 r. przez delegatów 18 państw, reprezentujących swoje organizacje narodowe. W 1999 r. zrzeszała 49 członków – organizacji narodowych.

Głównymi organami kolegialnymi są: Zgromadzenie Ogólne – General Assembly (GA) – najwyższy organ kolegialny, Rada – Council (C), Rada Techniczna – Technical Board (TB), Rada Wykonawcza – Executive Board (EB). Jednoosobowe organy wybieralne to Prezydent, Prezydent Elekt, dwóch Wiceprezydentów, Ustępujący Prezydent, Skarbnik.

W ramach IFAC funkcjonuje 9 komitetów koordynacyjnych, które koordynują pracę 45 komitetów technicznych, odpowiednio w nich zgrupowanych. W komitetach technicznych koncentruje się merytoryczna praca IFAC. POLSPAR, po kilkuletniej stagnacji, od 1998 r. ponownie intensywnie włączył się w nurt prac IFAC.

IMEKO – International Measurement Confederation. Jest międzynarodową konfederacją, założoną w 1958 r., skupiającą 33 narodowe organizacje członkowskie.

Główne organy kolegialne stanowią: Rada Generalna – General Council (GC) – najwyższy organ kolegialny, Rada Techniczna – Technical Board (TB), Rada Nadzorcza – Advisory Board (AB), Sekretariat – Secretariat (S). Jednoosobowymi organami są Prezydent, Ustępujący Prezydent, Prezydent Elekt, Wiceprezydenci (co najwyżej pięciu), Ustępujący Prezydent, Skarbnik, Sekretarz Generalny.

Praca ogniskuje się głównie w komitetach technicznych, których jest 17. IMEKO jest organizatorem kongresów, które odbywają się co trzy lata, począwszy od 1958 r.

POLSPAR aktywnie uczestniczy, tak merytorycznie, jak i organizacyjnie, w pracach IMEKO, szczególnie jako komitetów technicznych, które w głównej mierze przygotowują i realizują imprezy naukowe rangi konferencji, sympozjów i tzw. workshopów. Delegatem POLSPAR do Rady Generalnej IMEKO (1998–) jest Roman Z. Morawski.

POLSPARwrzesień 1999
Nr 1**W tym numerze**

- 1** Słowo wstępne prezesa Stowarzyszenia POLSPAR
- 2** Z prac Komitetu Pomiarów
- 2** IMEKO wczoraj i dziś
- 3** Kongres Metrologii, Gdańsk '98
- 4** XV Światowy Kongres IMEKO, Osaka '99
- 5** Kalendarium wybranych imprez krajowych i zagranicznych
- 5** Z prac Komitetu Automatyki
- 5** XIII Krajowa Konferencja Automatyki, Opole '99
- 6** XIV Światowy Kongres IFAC, Pekin '99
- 6** IFAC
- 7** Z prac Komitetu Robotyki
- 8** VI Krajowa Konferencja Robotyki

W następnym numerze m.in.

Struktura Stowarzyszenia POLSPAR
 IFR - funkcje i struktura organizacji
 Relacje z bieżących konferencji:
 - XIII KKA,
 - XXXI MKM
 Historia Krajowych Konferencji Robotyki
 Aktualności z dziedziny pomiarów, automatyki i robotyki

Adres dla korespondencji**POLSPAR**

Prof. Tadeusz Puchałka, Prezes
 Instytut Elektroniki i Telekomunikacji
Politechnika Poznańska
 Piotrowo 3a
60-965 Poznań

Tel.: (+48 61) 8782 405
 Fax: (+48 61) 8782 572
 E-mail: puchalka@et.put.poznan.pl

Biuletyn Informacyjny

Polskie Stowarzyszenie Pomiarów, Automatyki i Robotyki

Polish Society for Measurement, Automatic Control and Robotics

członek Federacji Stowarzyszeń Naukowo - Technicznych **FSNT - NOT**
 członek Międzynarodowych Organizacji Technicznych **IFAC, IMEKO, IFR**

Z radością witam pierwszy numer biuletynu Polskiego Stowarzyszenia Pomiarów, Automatyki i Robotyki, aktualnie zrzeszającego ponad 200 członków zwyczajnych. Pragnieniem nowych władz Stowarzyszenia, wyłonionych w wyborach w maju ubiegłego roku, było powołanie do życia organu informującego o działalności POLSPAR, ważnych wydarzeniach rangi krajowej i międzynarodowej, mających miejsce w obszarach metrologii, automatyki i robotyki, podejmowanych inicjatywach wspierających rozwój tychże dziedzin, tak w sferze naukowej, jak i technicznej. Szczęśliwym zbiegiem okoliczności wydanie numeru biuletynu synchronizuje się z XIII Krajową Konferencją Automatyki, imprezą o ponad czterdziestoletnim rodowodzie. Zachęcam wszystkich gorąco do podjęcia współpracy z redakcją biuletynu i nadsyłania materiałów o charakterze informacyjnym i promocyjnym, a także krótkich opracowań, pod adresem Zarządu Stowarzyszenia.

POLSPAR jest od 1992 roku kontynuatorem wcześniej działających w ramach NOT: Polskiego Komitetu Pomiarów i Automatyki PKP i A oraz Polskiego Komitetu Pomiarów, Automatyki i Robotyki PKPA i R, który przyjął tę nazwę po włączeniu robotyki w obszar zainteresowań PKP i A. Szczegóły natury historycznej dotyczące działalności obu komitetów znaleźć można w tekście opracowania pt.: POLSPAR: historia, stan obecny, perspektywy rozwoju, zamieszczonego w materiałach XIII KKA.

Nowe władze, oprócz pracy bieżącej, jako strategicznie ważne kierunki działalności Stowarzyszenia uznały:

1. pozyskanie nowych członków zwyczajnych i wspierających,
2. aktywne uczestnictwo w pracach IFAC, IMEKO, IFR, których POLSPAR jest członkiem oraz w ważnych imprezach naukowych rangi krajowej,
3. uzyskanie statusu samodzielności gospodarczej,
4. zacieśnienie współpracy z właściwymi komitetami PAN i redakcją PAK oraz jej nawiązanie z określonymi towarzystwami naukowymi lub stowarzyszeniami naukowo - technicznymi.

Tej węzłowej problematyce poświęcone były cztery posiedzenia Zarządu, jakie zorganizowano od czasu wyboru nowych władz Stowarzyszenia.

W czerwcu i lipcu br. miały miejsce dwie centralne imprezy o randze kongresu: IMEKO XV (13 - 18 czerwca, Osaka), IFAC 14th World Congress (5 - 9 lipca, Pekin). Ilościowe rozmiary Kongresu IFAC charakteryzują liczby - około 2 000 uczestników pochodzących z 59 krajów, w tym 15 osób z Polski, 1 556 przyjętych referatów, 5 sesji plenarnych, 47 sesji na zaproszenie organizatorów, 7 dyskusji panelowych. Całość materiałów kongresowych, obejmujących 18 tomów, wydana została w postaci CD-ROM. Zwiercieniem organizacyjnych prac Kongresu IFAC było posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego - General Assembly, w którym uczestniczyli prezesi NMO. Polskę reprezentował prezes POLSPAR. GA przyjęło przedłożone sprawozdania różnych gremiów i dokonało wyboru Rady IFAC - Council. Aktualnym prezydentem IFAC jest prof. Pedro Albertos, zaś najbliższy kongres odbędzie się w Barcelonie w dniach 21 - 26 lipca 2002. Bardziej szczegółowe informacje dotyczące obu kongresów znajdują się wewnątrz niniejszego biuletynu.

IFR – International Federation of Robotics.

Najmłodsza z międzynarodowych federacji, których członkiem w 1999 r. był POLSPAR. Powstała w 1986 r. i aktualnie zrzesza 23 krajowe organizacje członkowskie.

Głównymi organami kolegalnymi są Zarząd – Governing Body (GB) – najwyższy organ, który tworzą krajowi koordynatorzy w liczbie 1–2 z poszczególnych krajów oraz Komitet Wykonawczy – Executive Committee (EC).

Ważną imprezą odbywającą się pod patronatem IFR jest International Symposium of Robots (ISR), dawniej ISIR, zorganizowane po raz pierwszy w 1969 r.

Aktywny udział POLSPAR w pracach IFR zapewniał krajowy koordynator w osobie Adama Moreckiego.

FSNT NOT – Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT. POLSPAR od kwietnia 1992 r. jest członkiem Federacji istniejącej od 1946 r., aktualnie liczącej 35 członków (SNT).

Naczelnymi władzami FSNT NOT są Rada Krajowa, Zarząd Główny, Główna Komisja Rewizyjna.

POLSPAR aktywnie uczestniczy poprzez swego delegata w pracach najwyższej władzy FSNT NOT, jaką jest Krajowa Rada.

3. Program działania, dokonania, perspektywy rozwoju

Główne element ramowego programu działania stanowią:

1. Współdziałanie z krajowymi organizacjami, instytucjami i gremiami naukowymi i naukowo-technicznymi w szczególności:
 - a. Udział w pracach FSNT i współpraca ze zrzeszonymi w niej stowarzyszeniami,
 - b. Współpraca z Komitetem Automatyki i Robotyki PAN oraz Komitetem Metrologii i Aparatury Naukowej PAN.
2. Uczestnictwo w pracach IFAC, IFR, IMEKO, których POLSPAR jest członkiem, m.in.:
 - a. Udział w pracach władz tych organizacji,
 - b. Udział w imprezach naukowych wymienionych organizacji,
 - c. Organizacja w Polsce imprez naukowych pod patronatem IFAC, IFR, IMEKO.
3. Dalsze sprawowanie współpatronatu i objęcie patronatem lub współpatronatem krajowych i międzynarodowych imprez naukowych i naukowo-technicznych w dziedzinie automatyki, robotyki, metrologii, a także organizacja imprez z tego zakresu przez komitety i sekcje POLSPAR.
4. Prowadzenie działalności publikacyjnej, w tym:
 - a. Zacieśnienie współpracy z redakcją miesięcznika Pomiary Automatyka Kontrola, organu wydawniczego POLSPAR,
 - b. Podjęcie inicjatywy w sprawie wydawania biuletynu informacyjnego POLSPAR.
5. Prowadzenie działalności eksperckiej i opiniotwórczej dla potrzeb różnych organów.
6. Prowadzenie działalności szkoleniowej
7. Prowadzenie działalności informacyjnej i promocyjnej, m.in. dla potrzeb członków wspierających i na ich zamówienie.

Najważniejsze zadania, stanowiące integralny fragment ramowego programu działalności POLSPAR w kadencji 1998–2001, uchwalonego na posiedzeniu Zarządu w dniu 22 czerwca 1998 r., opublikowane zostały w miesięczniku „Pomiary Automatyka Kontrola” Nr 10/1998 r.

Od momentu wyboru nowych władz Stowarzyszenia minął rok. Jest to zbyt krótki okres czasu, by móc zanotować spektakularne osiągnięcia, zwłaszcza jeśli zważyć konieczność podjęcia i realizacji działań sanacyjnych w sferze zobowiązań finansowych względem organizacji międzynarodowej, której POLSPAR jest członkiem. Wśród dokonań, które Zarząd Stowarzyszenia uznaje za ważne, wymienić należy:

1. Istotne zwiększenie liczby członków zwyczajnych i podjęcie inicjatywy, w imiennym zakresie, poszerzenie grupy członków wspierających;
2. Przekazanie na rzecz IFAC zaległych składek, co stanowiło istotną przesłankę do dalszej realizacji współpracy IFAC–POLSPAR we wszystkich jej obszarach;
3. Objęcie współpatronatem imprez: I Kongresu Metrologii (wrzesień 1998 r.), AUTOMATION '99 (marzec 1999 r.), a także XIII Krajowej Konferencji Automatyki w Opolu (wrzesień 1999 r.);
4. Podjęcie inicjatywy w sprawie opracowania kalendarium imprez naukowych z obszarów automatyki, robotyki i metrologii, umożliwiającego koordynację terminów i delimitację ich zakresów tematycznych;
5. Ustalenie szczegółowych kierunków współpracy z redakcją miesięcznika Pomiary Automatyka Kontrola, organu wydawniczego POLSPAR, którego redaktorem naczelnym od 1997 r. jest Stanisław Skoczowski.

Nowy Zarząd na czterech posiedzeniach plenarnych podejmował zarówno problematykę strategiczną, jak i ustalał kierunki działań bieżących, tak w skali krajowej, jak i międzynarodowej.

POLSPAR funkcjonuje w ważnych współczesnych dziedzinach nauki i techniki. Stanowi to naturalną podstawę perspektywnego rozwoju Stowarzyszenia. Dla nadania tym perspektywom trwałego charakteru konieczne stają się – dalsza integracja naukowych i inżynierskich środowisk automatyków, robotyków i metrologów w Stowarzyszeniu oraz uzyskanie przez POLSPAR statusu samodzielności finansowo-gospodarczej.

Powyższy tekst - opisujący działalność Polskiego Stowarzyszenia Pomiarów Automatyki i Robotyki POLSPAR do 1999 r. jest przedrukiem (z kosmetycznymi poprawkami) artykułu opublikowanego w materiałach konferencyjnych XIII Krajowej Konferencji Automatyki, 21–24 września 1999 r. Puchałka T., POLSPAR – historia, stan obecny, perspektywy rozwoju, str. 51–55

POLSPAR współcześnie

Jeszcze na początku XXI w. struktura Stowarzyszenia statutowo obejmowała trzy komitety: Komitet Automatyki, Komitet Robotyki i Komitet Pomiarów. Z inicjatywy prof. Zdzisława Kowalczyka w 2010 r. dokonano zmian w Statucie Polskiego Stowarzyszenia Pomiarów, Automatyki i Robotyki POLSPAR (§12), polegających na otwarciu strukturalnym Stowarzyszenia dla nowych komitetów oraz rozszerzenie tematyki na dziedzinę PARIT (tj. objęcie poza dyscyplinami pomiarów, automatyki i robotyki, również obszaru nowoczesnych technologii informacyjnych IT). Po usankcjonowaniu tych zmian, Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia, które odbyło się w dniu 16 grudnia 2011 r., powołało kolejny komitet – Komitet Termografii i Termometrii w Podczerwieni.

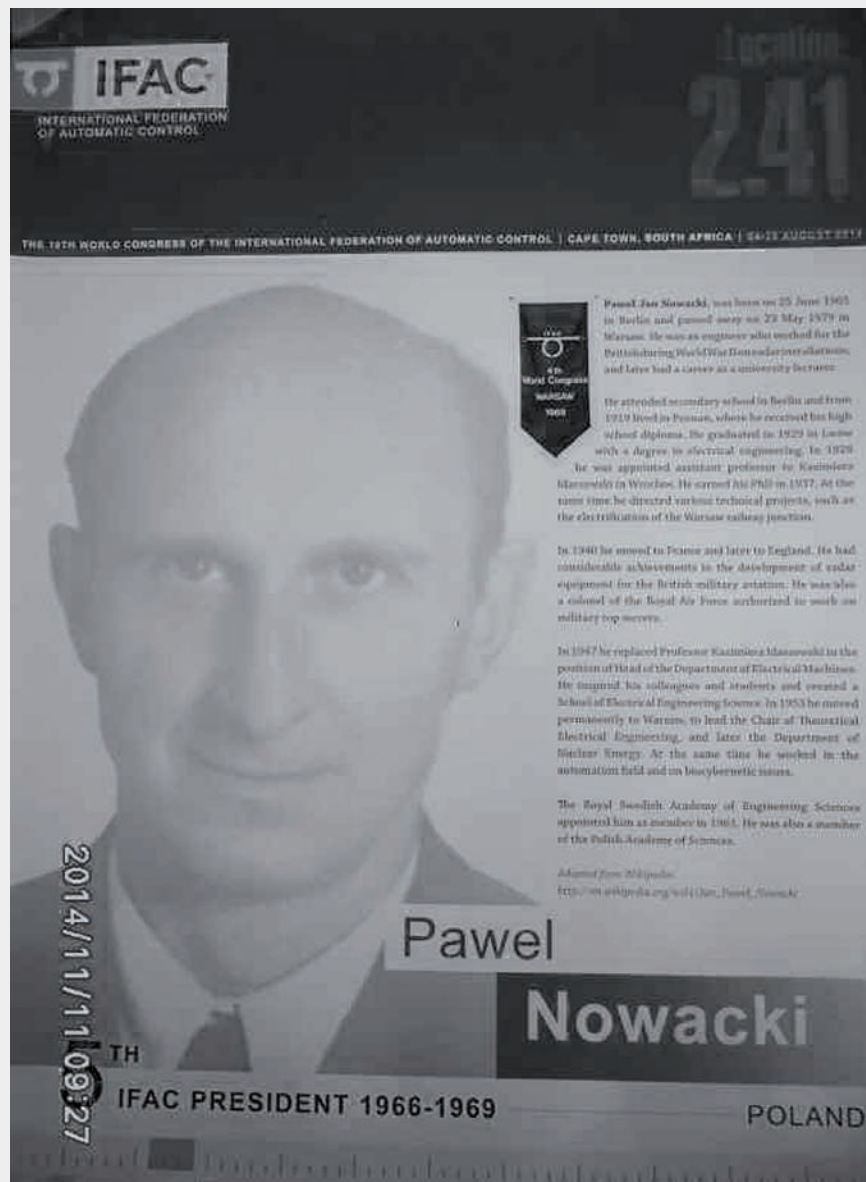
Stowarzyszenie aktywizowało współpracę z międzynarodowymi organizacjami naukowymi i profesjonalnymi, przede wszystkim z IFAC oraz IMEKO, delegując swych przedstawicieli do komitetów technicznych tych organizacji oraz współorganizując liczne międzynarodowe seminaria, sympozja i konferencje naukowe, które odbywały się pod patronatem IFAC i IMEKO.

Podczas Kongresu IFAC 2014, który odbył się w Cape Town (Afryka Południowa), władze IFAC uhonorowały swoich wcześniej- szych prezydentów okolicznościowymi plakatami. Wśród nich znalazł się profesor Paweł Nowacki.

Stowarzyszenie POLSPAR prowadzi również szeroką działalność wydawniczą, przede wszystkim za pośrednictwem miesięcznika „Pomiary Automatyka Kontrola” PAK, który stał się organem wydawniczym Stowarzyszenia, a aktualnie zmienił język publikacji na angielski i nazwę na „Measurement Automation and Monitoring” MAM, oraz innych czasopism, takich jak: „Pomiary Automatyka Robotyka” PAR oraz „Journal of Automation, Mobile Robotics & Intelligent Systems” JAMRIS, jak również wydawnictw PAK-SIM-PRESS oraz PWNT.

W swojej najnowszej historii Stowarzyszenie, pod nazwą POLSPAR, rozwijało się pod przewodnictwem czterech kolejnych prezesów: 1992–1998 – doc. dr inż. Jan Bek, 1998–2004 – prof. dr hab. inż. Tadeusz Puchałka, 2004–2011 – prof. dr hab. inż. Wiesław Winiński, od 2011 – prof. dr hab. inż. Zdzisław Kowalczyk.

Liczba członków zwyczajnych Stowarzyszenia systematycznie rośnie, aktualnie liczy około 200 członków. Działając na rzecz rozwoju nauki i techniki w Polsce w obszarach pomiarów, automatyki i robotyki oraz nowoczesnych technologii informacyjnych (określonych w statucie POLSPAR, §12–§13, jako dziedzina PARIT) w naturalny sposób współdziałamy z Przemysłowym Instytutem Automatyki i Pomiarów PIAP, który jest



Plakat z prof. Pawłem Nowackim, prezydentem IFAC w latach 1966–1969

też od wielu lat główną instytucją wspierającą POLSPAR. Od kilku lat POLSPAR znajduje też systematyczne wsparcie w Towarzystwie Konsultantów Polskich TKP, Oddział Gdańsk.

Zapraszamy do udziału w poszerzaniu współpracy z krajowymi organizacjami technicznymi i naukowymi, zwłaszcza z PAN, jak również do dyskusji na temat rozwoju innych form działalności naukowej, zawodowej i certyfikacyjnej. Oczekujemy również wniosków i prezentacji własnych wizji na zagadnienie współpracy nauka-przemysł oraz wyrażania własnych oczekiwań w kwestii naszej działalności. Dokładamy wszelkich starań,

aby interesujące dla społeczności naukowej i inżynierskiej propozycje były gruntownie przedyskutowane i odpowiednio wdrożone.

Na podstawie oficjalnej strony internetowej POLSPAR
<http://www.konsulting.gda.pl/polspar/>
 dr inż. Małgorzata Kaliczyńska,
 członek Zarządu POLSPAR